कृषी उन्नती योजना-राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांचा सन २०१९-२० चा अखर्चित ₹४७७.१५९ लाख निधी पुनर्जिवित करून सन २०२०-२१ मध्ये अभियानांतर्गत सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक : असुअ-२०२०/प्र.क्र.४९/४-ओ

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : ०६ ऑक्टोबर, २०२०

संदर्भ:-

- १. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१/१७-ओ,दि.१९/०४/२०१७
- २. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र FileNo.२-१/२०२०, NFSM, दि.२९/०४/२०२०.
- ३. वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.०४ मे.२०२०
- ४. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र NFSM/Extn-9/AAP २०-२१/F.No.०१/२०/१२५२३, दि.०४/०५/२०२०.
- ५. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६ एप्रिल, २०२०
- ६. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.२-१६/२०२०-NFSM (FTS: ८३२७७), Dt.२०/०५/२०२०
- ७. कृषि आयुक्तालयाचे पत्रक्र./विप्र १/राअसुअ/वाकृआ/प्रक्र.१/प्र.मान्यता/२०/१३१४० , दि .२६/०५/२०२०
- ८. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. असुअ-२०२०/प्र.क्र.३२/४ ओ, दि.२८ मे, २०२०
- ९. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.२०-२७/२०१७-NFSM (CA-V),.दि.०१/०६/२०२०
- १०. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/वि.प्र.१/राअसुअ/निवि२०-२१/प्र.क्र.०९/१३६०५/२०२०, दि.०३/०६/२०२०
- ११. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. असुअ-२०२०/प्र.क्र.३६/४ ओ, दि.०८/०७/२०२०
- १२. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/वि.प्र.१/राअसुअ/निवि२०-२१/प्र.क्र.०९/१९३६४/२०२०, दि.१८/०८/२०२०

प्रस्तावना:-

केंद्र शासनाने सन २०२०-२०२१ करिता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान - अन्नधान्य पिकांकरीता ₹ २३३८९.२३० लाख निधीच्या कृती आराखड्यास (केंद्र हिस्सा ६०% + राज्य हिस्सा ४०%) दि.२० मे, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये मंजूरी दिलेली आहे. कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमिवर वित्त विभागाच्या दि.०४ मे. २०२० च्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.२ नुसार राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान - अन्नधान्य पिकांकरीता रु.७९४०.५९ लाख (केंद्र हिस्सा रु.४७६४.३५४ लाख+राज्य हिस्सा रु.३१७६.२३४ लाख) रकमेच्या वार्षिक कृती आराखडयास दिनांक २८ मे, २०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे.

सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांसाठी प्राप्त केंद्र हिश्श्याच्या निधीपैकी राज्य शासनाकडे अखर्चित असलेला ₹ १८८८.९७ लाख निधी सन २०२०-२१ मध्ये विनियोगात आणण्यासाठी केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि. ०१ जून, २०२० च्या पत्रान्वये अंतिम उपयोगीता प्रमाणपत्राच्या आधारे पुनर्जिवित करून दिला आहे. त्यापैकी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी केंद्र हिश्श्याचा ₹२५४.१२३ लाख निधी व त्यानुसार राज्य हिश्श्याचा ₹१६९.४१६ लाख निधी अर्थसंकिल्पय वितरण प्रणालीवर वितरीत करणे आवश्यक आहे. तसेच सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या अखर्चित निधीपैकी ₹ ४४७.८५६ लाख निधी (केंद्र हिस्सा ₹ २६८.७१४ लाख + राज्य हिस्सा ₹ १७९.१४२ लाख) अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक आहे. त्यापैकी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी PFMS वरील रु.३९४.२३६ लाख (केंद्र हिस्सा ₹ २३६.५४२ लाख + राज्य हिस्सा ₹ १५७.६९४ लाख) सन २०२०-२१ मध्ये विनियोग करण्यास संदर्भाधीन दि.०८ जुलै, २०२० अन्वये मान्यता दिली आहे. तसेच राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत ऊस पिकांमध्ये कडधान्य आंतरपीक योजनेमधील सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या अखर्चित निधीपैकी ₹ ५३.६२० लाख निधी (केंद्र ₹ ३२.१७२ लाख + राज्य ₹ २१.४४८ लाख) अभियानाच्या PFMS संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक आहे. सबब, राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता सर्वसाधारण प्रवर्गाचा एकूण अखर्चित निधी ₹४७७.१५९ लाख निधी पुढीलप्रमाणे वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

(₹ लाखात)

उपलब्ध केंद्र हिस्सा			राज्य हिस्सा			एकूण एकंदर		
BEAMS	PFMS	एकूण	BEAMS	PFMS	एकूण	BEAMS	PFMS	एकूण
२५४.१२३	३२.१७२	२८६.२९५	१६९.४१६	२१.४४८	१९०.८६४	४२३.५३९	५३.६२०	४७७.१५९

सबब, सर्वसाधारण प्रवर्गाचा PFMS संलग्न बँक खात्यावरील अखर्चित रु. ५३.६२ लाख निधीचा विनियोग करण्यास मान्यता देणे तसेच, सदर अखर्चित निधीपैकी शासन स्तरावर उपलब्ध असलेल्या केंद्र हिश्श्याच्या ₹ २५४.१२३ लाख निधीचे व समरुप राज्य हिश्श्याच्या ₹ १६९.४१६ लाख निधीचे वितरण करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय -

- १. सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांसाठी सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता प्राप्त केंद्र हिश्श्याच्या निधीपैकी अखर्चित असलेला केंद्र हिश्श्याचा ₹ २८६.२९५ लाख व त्या समरूप राज्य हिश्श्याचा ₹ १९०.८६४ लाख असा एकूण ₹ ४७७.१५९ लाख निधी (रुपये चार कोटी सत्यात्तर लाख पंधरा हजार नऊशे फक्त) पुनर्जिवित करुन सन २०२०-२१ मध्ये सदर अभियानांतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी विनियोगात आणण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- २. परिच्छेद क्र.१ अन्वये **₹ ४७७.१५९ लाख** निधीपैकी **केंद्र हिश्श्याचा ₹ ३२.१७२ लाख व राज्य हिश्श्याचा ₹ २१.४४८ लाख असा एकूण ₹५३.६२० लाख निधी** राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाच्या **PFMS** संलग्न बँक खात्यावर शिल्लक असून तो सन २०२०-२१ मध्ये विनियोगात आणावा.
- ३. परिच्छेद क्र.१ अन्वये पुनर्जिवित केलेल्या ₹ ४७७.१५९ लाख निधीपैकी केंद्र हिश्श्याचा ₹ २५४.१२३ लाख निधी (रुपये दोन कोटी चोपन्न लाख बारा हजार तीनशे फक्त) व राज्य हिश्श्याचा ₹ १६९.४१६ लाख निधी (रुपये एक कोटी एकोणसत्तर लाख एकेचाळीस हजार सहाशे फक्त) असा एकूण ₹४२३.५३९ लाख निधी आयुक्त (कृषि)

यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत असून तो सन २०२०-२१ मध्ये पुढील लेखाशिर्षांतर्गत अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
मागणी क्रमांक डी-३	मागणी क्रमांक डी-३
२४०१- पीक संवर्धन	२४०१- पीक संवर्धन
(००) (१०२) अन्नधान्य पिके	(००) (१०२) अन्नधान्य पिके
(००) (२५) कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न	(००) (३३) कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न
सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके	सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके
(केंद्र हिस्सा ६०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना)	(राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना)
(२४०१ ४६१४) (योजनांतर्गत) (दत्तमत)	(२४०१ A२३४) (योजनांतर्गत) (दत्तमत)
३३, अर्थसहाय्य	३३, अर्थसहाय्य

४. सन २०१९-२० मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण आधिकारी		
9	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि),	हाय्यक संचालक (लेखा–१) कृषी		
		कृषी आयुक्तालय, पुणे	आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.		
7	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी		
		अधिकारी	कार्यालयातील लेखाधिकारी		

- ५. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानातंर्गत (अन्नधान्य पिके) करीता उपलब्ध करुन देण्यात येणाऱ्या केंद्र व राज्य हिस्याच्या ₹ ४७७.९५९ लाख रक्कमेचे जिल्हा निहाय/ कार्यालय निहाय वाटप करण्याकरीता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून अभियानांतर्गत वितरीत निधी PFMS प्रणालीद्वारे खर्ची टाकावा.
- ६. सदर निधी खर्च करताना संदर्भाधीन अ.क्र.८ येथील दि. २८ मे, २०२० च्या शासन निर्णयातील अटी, शर्ती व कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- ७. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १९९/२०२०/व्यय-१, दि.२९/०९/२०२० अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२०१००६१७३८१२८६०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महावीर झेंडगे) कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २) मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ५) सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ६) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
- ७) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ८) सर्व जिल्हाधिकारी
- ९) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- १०) सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
- ११) सर्व कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १२) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १३) सर्व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.
- १५) सह संचालक लेखा व कोषागरे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला,मंत्रालयासमोर, मुंबई -३२
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञयेता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १ /२, मुंबई / नागपूर
- १७) महालेखाकार(स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन ,१०१ महषी कर्वे मार्ग, मुंबई-४०० ०२०
- १८) नियोजन विभाग (कार्यासन १४३१ / कार्यासन १४४४), मंत्रालय, मुंबई ३२
- १९) वित्त विभाग (व्यय-१) /अर्थसंकल्प -१३), मंत्रालय, मुंबई ३२
- २०) निवडनस्ती (कार्यासन-४अे).